

हरिर्मर्त्यो निर्णिज्ञानः परि व्यत RV. 9, 69, 5. निर्णिक्त *gewaschen, gereinigt* AK. 3, 2, 5. H. 1437. अद्रिर्निर्णिक्तम् M. 5, 127. तोयनिर्णिक्तपाणि RAGH. 17, 22. JĀṢ. 1, 191. MBH. 3, 12733. *polirt, blank gemacht*: °बा-
ङ्गवलय BHĀG. P. 3, 28, 27. *gereinigt, rein* in übertr. Bed.: एनस्त्विभिर-
निर्णिक्ते: M. 11, 189. तेषामपेतृज्ञानो निर्णिक्तानां शुभात्मनाम् MBH. 12, 9735. °मनस् 14, 1319. °धर्मार्थकर 5, 949. *weggewaschen* (von einer Sünde): मुनिर्णिक्तात्मकत्वम् 1, 4608. 12, 270. °पाप HARIV. 13134. *in's Reine* —, *in's Klare gebracht*: अनिर्णिक्तमविज्ञातं दयाधामिव धार्यते 11220. — Vgl. निर्णिञ् निर्णिञ्जक.

— परिनिस् *vollständig abwaschen*: परिनिर्णिज्य पौरो MBH. 5, 1399.

— प्र *abwaschen, reinmachen*: आयो मलमिव प्राणैर्निस्त्वान्मच्छयानि AV. 2, 7, 1. TS. 6, 2, 9, 1. ÇAT. Br. 2, 5, 2, 15. 3, 5, 2, 7.

— वि *wegwischen*: व्यनिञ्मर्कैर्विषम् AV. 10, 4, 19.

निञ् adj. f. आ 1) *beständig* AK. 3, 4, 34. H. an. 2, 71. MED. 6, 11. अहं राष्ट्रस्याभीवर्गे निञ्जो भूपासमुत्तमः AV. 3, 5, 2. — 2) *eigen* AK. H. 561. H. an. MED. दास KAUC. 89. प्रजा AIT. Br. 3, 36. KĀTH. 37, 7. M. 2, 50, 9, 69. JĀṢ. 2, 124 MBH. 15, 45. यस्य नास्ति निञ्जा प्रजा केवलं तु बहुश्रुतः 2, 1945. बुद्धिः सततमन्वेति च्छायेव पुरुषं निञ्जा 3, 1125. ततो विवेश भवनं गान्धारी सहितो निञ्जम् 15, 355. RAGH. 3, 15, 18, 27. ad ÇĀK. 19. BHART. 2, 41. 49. KATHĀS. 2, 75, 4, 5, 28, 69, 8, 34, 35. VID. 8, 35, 78, 133. 182. 196. 228. 338. PĀNĀT. I, 368. 128, 1. HIT. 30, 2, I, 107. 148. अयं निञ्जः परो वा 64. VARĀH. BRH. S. 50, 1. VET. in LA. 2, 7, 7, 17, 13, 19, 18. BHĀG. P. 4, 27, 4, 5, 6, 11. 6, 3, 13. DEV. 1, 6, 13, 8. निञ्जा: *die eigenen Leute* RĀGA-TAR. 4, 478. निञ्जार्थम् *für sich* Z. d. d. m. G. 14, 875, 7. आहारं कल्पयामास तस्य राज्ञो निञ्जोचितम् (= तदुचितम्) VID. 45; vgl. den Gebrauch von स्व als pron. subst. reflex. Oft, namentlich in der späteren Literatur, muss man das Wort durch ein entsprechendes pron. poss. wiedergeben, da *eigen* zu stark die Zugehörigkeit hervorheben würde. — Viell. von 1. जन् mit नि, so dass die ursprüngliche Bed. *angeboren* wäre; vgl. निञ्जमुक्त, नित्य.

निञ्जघास (निञ्ज + घास) m. N. pr. eines Dämons (*die Eigenen fressend*) HARIV. 9358; vgl. LANGL. I, 513.

निञ्जिर् (von कृन् mit नि) adj. *ntederschlagend, überwältigend*: निञ्जिर्गिरासा RV. 9, 53, 2. ÇĀṆKH. Ça. 8, 17, 11.

निञ्जिर्वम् s. u. कृन् mit नि.

निञ्जधृति (निञ्ज + धृ) f. N. pr. eines Flusses in ÇĀkadṛṣṭa BHĀG. P. 5, 20, 27.

निञ्जमुक्त (निञ्ज + मुक्त) adj. KAP. 1, 87; nach dem Comm. = स्वभावमुक्त, *essentially liberated* BALL.; vgl. नित्यमुक्त 163.

निञ्जानुका (1. नि + जानु) f. *Knieschlottern* (?): (हे शिशिर) त्वं करोषि निञ्जानुकामं TAITT. ĀR. 1, 6, 1.

निञ्जि gaṇa यवादि zu P. 8, 2, 9; davon निञ्जिमत् adj. ebend.

निञ्जूर (बूर्व mit नि) f. *das Versengen, Verbrennen*: त्राधं नो देवा निञ्जुरो वृक्षस्य RV. 2, 29, 6.

निटल n. *Stirn* ÇĀDĀRTHAK. bei WILS. Auch निटाल nach WILS.; vgl. das folg. Wort.

निटलान्त (निटल + अन्त *Augen*) m. Bein. Çiva's ÇĀDĀRTHAK. bei WILS. Auch निटलान्त WILSON in DAÇAK. 2, N. 4.

निणिञ् nach SĀJ. नि + निञ् und so v. a. *Milch*; eher wohl adv. mit निण्य verwandt: *heimlich*: प्रवाच्यं वचसः किं मे अस्य गुहा कृतमुपनिणिञ्गवदति RV. 4, 5, 8.

निणिङ्का f. *eine Art Convolvulus*, = तिपिडी ÇĀDĀK. im ÇKDA.; also nur fehlerhaft für तिपिङ्का.

निण्य (von 1. नि) 1) adj. *innerlich; verborgen, geheim*: निण्यः संनद्धो मनसा चरामि RV. 1, 164, 37. वर्चासि 4, 3, 16. 10, 5, 1. क इमं वै निण्यमाचिकेत 1, 95, 4. निण्यम् adv.: कविर्न निण्यं विदधानि साधन् 4, 16, 3. वृत्रस्य निण्यं वि चरुत्यापः 1, 32, 10. — 2) n. *Geheimniß* NAIGH. 3, 25. त इन्द्राय हृदयस्य प्रकृतैः सृष्ट्रवत्क्षामभि से चरति RV. 7, 33, 9. एतानि धीरो निण्याचिकेत 56, 4. न वै निण्यान्यचित् अभूवन् 61, 5, 9, 92, 4.

नितततपम् onomatop. als Nachahmung eines Stotternden: तस्मात्स नितततपमिव वदति KĀTH. 12, 10 in Ind. St. 3, 464.

नितर्णी (von तन् mit नि) f. 1) *eine best. Pflanze (die Wurzelschlagende)* AV. 6, 136, 1 — 2) Bez. einer Ishtakā TS. 4, 4, 5, 1 (°ति). KĀTH. 40, 4. — 3) N. eines der 7 Kṛttikā-Sterne TAITT. Br. 3, 1, 4, 1.

नितम्ब 1) m. SIDDH. K. 250, a, 3. a) *der Hintere, die Hinterbacken* (du.); insbes. beim Weibe AK. 2, 6, 25. TRIK. 2, 6, 23. H. 608. an. 3, 448. MED. b. 12. HALĀJ. 2, 357. SUÇR. 1, 86, 14. 337, 3. 339, 9. INDR. 5, 10. नितम्बोर्गुरुतया ÇĀK. 35. न्यस्य हस्तं नितम्बे MĀLAV. 27. गुर्वी नितम्बस्थली BHART. 1, 5, 18 (zugleich in Bed. b). RAGH. 6, 17. RĪT. 1, 4. MEGH. 42. VARĀH. BRH. S. 68, 4. PĀNĀT. I, 160. VET. in LA. 11, 13. DHŪRTAS. 80, 15. SĀH. D. 42, 6. नितम्बमिव मेदिन्याः स्रस्तं प्रुकम् RAGH. 4, 52. Am Ende eines adj. comp. f. आ RĪT. 5, 12. ÇRUT. 20. — b) *der Abhang, die Thalwande eines Berges* AK. 2, 3, 5, 3, 4, 18. TRIK. 3, 3, 404. H. 1033. H. an. MED. HALĀJ. 2, 11. MBH. 3, 2509. R. 4, 44, 34. BHART. 1, 18. पृथु° VIKR. 112. तेषां (शैलानां) नितम्बप्रभवा नदा नद्यश्च BHĀG. P. 5, 19, 16. BHART. 2, 8, 7, 58. Vgl. गिरिपातम्ब. — c) *ein abschüssiges Ufer* H. an. MED. महानदीनितम्बोश्च MBH. 1, 4650. नदीकुञ्जनितम्बैः 3, 9925. — d) *Schulter* MED. — e) *eine best. Stellung der Hände beim Tanze* Verz. d. Oxf. H. 202, a (III, 2). — 2) f. आ *eine Form der Durgā* Verz. d. Oxf. H. 39, b, 19.

नितम्बवत् (von नितम्ब) 1) adj. f. °वती καλλιπυγος VIKR. 112. Gīt. 1, 41. — 2) f. °वती N. pr. eines Frauenzimmers DAÇAK. 162, 9.

नितम्बिन् (wie eben) adj. 1) am Ende eines comp. — *Hinterbacken habend*: चाहूपीननितम्बिनी MĀRK. P. 17, 20. पीताशुके पृथुनितम्बिनि *starke Hinterbacken verhüllend* BHĀG. P. 3, 15, 40. सु° ÇUK. in LA. 42, 15. allein für sich *mit schönen Hinterbacken versehen*, καλλιπυγος: नितम्बि जघनम् MĀLAV. 24. मेखलागुणपदैर्नितम्बिभिः RAGH. 19, 26. °नी f. AK. 2, 6, 4, 3. H. 504. HALĀJ. 2, 327. KUMĀRAS. 3, 7. BHART. 1, 28, 54, 75. RĪT. 1, 5. SĀH. D. 60, 11. — 2) *mit schönen Bergabhängen versehen*: नितम्बिन्यो (zugleich in Bed. 1.) वनभुवः — न तु योषितः RĀGA-TAR. 2, 121.

नितम्भ m. N. pr. eines Mannes MBH. 13, 1765. Viell. fehlerhaft für नित्यम्.

नितराम् (von 1. नि mit dem suff. des compar.) adv. 1) *unterwärts*: नितराम्चिरुपवैति TBR. 2, 1, 80, 2. नितरो पाशो मुमुचे ÇĀṆKH. Ça. 15, 22, 1. *gesenkt* (vom Tone): शंसेत् ÇĀṆKH. Br. 15, 4. Ça. 7, 20, 10. — 2) *vollständig, ganz*: तेभ्यो नितरो विरतिः VEDĀNTAS. (Allah.) No. 11. — 3) *jedenfalls* BHART. 1, 95. 2, 15, 41. 3, 53. (वक्रम्) प्राप्नोम्यहं यदि पुनः सुरतिक-